No. 222.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 16 en 17 September.

1832.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat in den loop dezer maand, door de heeren Opperbrandmeesters, vergezeld door den Commissaris van Policie en den Stads-Architekt, zal worden gedaan, eene generale brandschouwing, waarbij naauwkeurig zal worden gelet of de stookplaatsen behoorlijk zijn gezuiverd en of alle brand- en andere ligt vuur vattende stoffen op eenen genoegzamen afstand van de schoorsteenen en verdere stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen. Met uitnoodiging om gemelde Opperbrandmeesters in hunne te doene inspectien geenszins te belemmeren, en met waarschuwing voorts, dat allen en een iegelijk zonder onderscheid, die zal worden bevonden in contraventie van het reglement op het weren van Brand, zal worden beboet en gestraft overeenkomstig de bepalingen, tegen de overtreders gestatueerd.

Breda, den 13den September 1832.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHäUIKES.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze, ten gevolge ontvangen berigt van den H. E. Gestr. Heer Generaal-Majoor Opperkommandant dezer Vesting, ter kennisse der ingezetenen, dat de Practische artillerie exercitien op de Oosterhoutsche heide, waarvan bij Publicatie van den 12 Junij jl. waarschuwing was gedaan, thans geheel zijn afgeloopen.

Breda, den 14den September 1832.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHäUIKES.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze, ten verzoeke van den H. E. Gestr. Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken Kommandant, ter kennisse der ingezetenen, dat van en met morgen de poorten dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *half zes* ure zijnde hetzelfde uur als thans, en gesloten des avonds ten *zeven* ure; zullende de drijfboomen gelijktijdig met de poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 15 September 1832.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHäUKES.

LATERE BERIGTEN DER COURANT
van Zaturdag den 15*den September*,
behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den September.

In den jongsten raad van ministers, eergisteren avond op Laeken gehouden, heeft men zich, naar gezegd wordt, weder bezig gehouden over den staat onzer zaken sedert de terugkomst van den heer *Goblet* uit Londen en over de te doene benoemingen voor de regterlijke organisatie.

— De *Moniteur* herroept heden het in zijn vorig nommer, op geloof van Parijssche dagbladen, medegedeeld berigt van eene aanstaande reis des konings naar Compiegne en Parijs, en wederspreekt tevens het gerucht dat de hertog *van Orleans* in het laatst der week op Laeken zou gewacht worden.

— Naar het schijnt wil de heer *Coghen* zijne demissie nemen, zoodra hij van de jongste finantiele handeling rekenschap zal hebben gedaan.

— HH. MM. worden nu gezegd met het eind der maand Antwerpen te zullen bezoeken.

— De generaal *Desprez* is gisteren naar Antwerpen gegaan. Het schijnt dat op het aanleggen van eenige fortificatie-werken en het rigten van twee nieuwe stukken geschut tegen de citadel, de generaal *Chassé* daartegen geprotesteerd heeft; door den generaal *Desprez* zijn uitleggingen gegeven en de stukken blijven. De generaal was gisteren in den namiddag te Brussel terug. (*Emancipation.*)

— *l'Emancipation* behelst in zijn nommer van morgen (*Zaturdag*) het volgende onder het hoofd: *Staat der onderhandelingen:*

» De uit Londen door den generaal *Goblet* aangebragte mededeelingen houden de gemoederen steeds met angst vervuld. Het stilzwijgen dat de diplomatische welvoegelijkheid het gouvernement schijnt op te leggen, geeft gelegenheid tot het ronddragen van verscheiden lezingen, waarvan vele ingang hebben gevonden tot zelfs nadeelig op den koers onzer fondsen te werken. Zonder in staat te zijn alle twijfelingen op te lossen en al die geruchten door stellige en officiele daadzaken te wederleggen, kunnen wij toch zeggen, naar aanleiding van eenen Londenschen brief, dien wij onder de oogen hebben en die alle vertrouwen verdient, dat men te Londen het antwoord van het belgisch gouvernement op de voorstellen door den heer *Goblet* overgebragt, wachtende is, en dat met te meer ongeduld, dewijl men hetzelve beschouwt als de laatste moeijelijkheden te moeten uit den weg ruimen, die nog de ontknooping verhinderen, omtrent welke buitendien iedereen het thans eens schijnt te zijn. Luidens dezen brief is het aan geen kwestie meer onderhevig, of de Schelde voor alle natien vrij en geopend zal zijn. De noodzakelijkhid van dit grondbeginsel, zou zoo eenparig gevoeld en erkend zijn geworden, dat Holland besloten scheen in deze toe te geven; maar, zich er op grondende, dat dit punt niet zoo ruimschoots bij de 24 artikelen vastgesteld was, vordert hetzelve, bij wijze van schadevergoeding, eene jaarlijksche uitkeering van Belgie van tusschen de honderd en tweemaalhonderd duizend guldens, door welke uitkeering de Schelde-vaart van alle belemmeringen hoegenaamd zou bevrijd wezen.

» Hetzelve blijft den handelweg door Sittard weigeren. Zoo wij wel onderrigt zijn, stemmen deze bijzonderheden vrij wel overeen met de gesprekken gisteren bij den koning na het diner gehouden en moeten zij het voorwerp der tegenwoordige deliberatien van het kabinet uitmaken."

l'Emancipation eindigt met te zeggen, dat het derhalve waar is, zooals de engelsche *Globe* van den 4den verzekerde, dat de moeijelijkheden kleiner van omvang worden; dat voorts de gezindheden van het meerendeel van de leden der conferentie meer dan ooit vredelievend waren en zij op eene spoedige beslissing aandringen. Omtrent het besluit dat het gouvernement behoort te nemen, wil hij niet beslissen; maar uit al de bekomen en in verband gebragte inlichtingen, bleek dit klaar, dat de hoop op een nabijzijnden vrede thans meer dan ooit gegrond was.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den September.

De heer *Fagel*, broeder van den Nederlandschen gezant, is gisteren met belangrijke depeches alhier aangekomen.

— Het gerucht dat reeds sedert eenige dagen alhier in omloop was, en volgens welk de hertogin van *Berry* in de omstreken van Niort in hechtenis zoude zijn genomen, heeft zich op nieuw verspreid. Men brengt daarmede in verband dat de heer *Edmond Blanc* secretaris-generaal van het ministerie van koophandel, in de vorige week met eene bijzondere zending belast, naar de westelijke departementen is vertrokken. Deze zending zoude volgens het verhaal, dat thans wordt rondgedragen, ten doel hebben gehad om de hertogin *van Berry* te waarschuwen, dat zij het fransch grondgebied binnen den kortst mogelijken tijd had te verlaten, daar men volkomen van de plaats van haar gewoon verblijf onderrigt was, en zoo zij niet aan dien last gehoorzaamde, zich eindelijk genoodzaakt zoude zien hare verdere pogingen door meer ernstige maatregelen te keer te gaan. Intusschen zoude nu genoemde vorstin zich aan deze waarschuwing niet het minste gelegen laten liggen, en had de heer *Edmond Blanc* in dit geval den stelligen last, om zich van haar persoon meester te maken, en haar naar het fort Blaye, digt bij Bordeaux over te brengen. Van daar dan ook de berigten, door den *Indicateur de Bordeaux* reeds voor een paar dagen medegedeeld, en die thans op nieuw door dit dagblad, niettegenstaande de ministeriele *Mémorial Bordelais* zulks heeft tegengesproken, worden bevestigd, er bijvoegende, dat in opgenoemd fort eenige vertrekken met zooveel zorg in gereedheid worden gebragt, dat dezelven niet anders dan tot huisvesting van een of ander aanzienlijk persoon kunnen bestemd zijn.

— De *Quotidienne* deelt een brief van Edimburg mede, van den 5dezer gedagteekend, en waarin de volgende vrij belangrijke bijzonderheden voorkomen:

» Het klimaat van Schotland heeft immer nadeelig op de gezondheid van de Dauphine gewerkt. Gedurende den ganschen winter heeft zij aan rhumatismus geleden en is daarvan tot heden toe niet geheel hersteld. Deze omstandigheid heeft *Karel X* doen besluiten, om naar het vasteland terug te keeren, doch het doorluchtig gezin zal niet gezamenlijk de reis doen. De hertog *van Angoulême* zal met zijne echtgenoote, zooveel zulks doenlijk is, over land gaan en dus den weg, door Holland, Hanover, Beijeren en Oostenrijk nemen, om hun verblijf in Stiermark te vestigen, waar het koninklijk huis uitgestrekte bezittingen heeft. Den 4 dezer zijn beide van hier vertrokken.

Karel X meent den 12 dezer met een fregat, hem door het Engelsche gouvernement daartoe aangeboden, zich naar Hamburg te begeven. De hertog *van Bordeaux*, die hem trouwens zelden verlaat; zal hem ook op deze reis vergezellen.

Het gansche gezin zal tegen den 15 october, den naamdag der hertogin *van Angoulême*, te Gratz vereenigd zijn.

— Door tusschenkomst van den heer *Lavocat*, luitenant-kolonel der nationale garde, werd voor eenigen tijd een paspoort afgegeven, hetwelk, door het gebruiken van eenen valschen naam, later gebleken is bestemd te zijn om een der hoofden van de opstandelingen in de Vendée, den heer *de la Pommelière*, te doen ontkomen. Het bestuur zulks vernomen hebbende, heeft een naauwkeurig onderzoek gelast, hetwelk echter geheel nutteloos is geworden, door de openlijke verklaring van den heer *Lavocat*, dat hij volkomen van het gebruik, dat men van dit paspoort maken zoude, was onderrigt, doch gemeend had deze goede dienst te mogen bewijzen aan iemand, wiens betrekkingen hem vroeger het leven hadden gered.

— De drukkersknechts der hoofdstad, die zich reeds voor eenen geruimen tijd over de invoering van mechaniske persen hadden beklaagd en slagen van het gouvernement verkregen hadden, dat dezelve [illegible] de lands-drukkerij niet zouden worden [illegible], hebben thans op nieuw zaamgespannen, daar de minister *Arg[illegible]* eenige dagen het in werking brengen van twee [illegible] persen had [illegible]. Een adres [illegible] overhandigd [illegible] gezet [illegible], daar de vijf [illegible] die hetzelve aanboden, kort daarna zijn in hechtenis genomen.

— Heden (12 *Sept.*) waren de fondsen [illegible]: de 5 pCt. kont. 97,[illegible], op tijd 97,10; de 3 pCt. 69,75 kont. [illegible] 69,85; Nap. renten 81,75; Sp. perp. 58¾; Cortes niet genoteerd; Nieuwe Leening 1832: 98,50 kont. 98,20 op tijd.

NEDERLANDEN.

[illegible], den 15den September.

De berigten der heerschende ziekte luiden heden als volgt:

		nieuwe zieken.	herst.	Overl.	In beh.
's Gravenhage	14 September,	0	1	1	12
Gorinchem	13 »	1	0	1	10
Brielle	13 »	2	0	0	3
Woerden	13 »	0	0	0	4
Rotterdam	14 »	8	8	1	146
Amsterdam	14 »	26	11	18	194
Delft	13 »	3	6	0	15
[illegible]	13 »	16	25	5	101
Gouda	13 »	1	4	0	14
[illegible]	13 »	2	0	2	7

Sedert gisteren zijn alhier (in de stad en het militaire hospitaal) bijgekomen 1 persoon, overleden 2, hersteld 0, zijnde er nu nog 13 in behandeling.

— De jongste belgische courant-berigten, vooral van die voor de organen van het bewind gehouden worden, luiden merkelijk vredelievender. Onze bijzondere berigten zijn daarmede in tegenspraak; ook de bijzondere engelsche tijdingen zijn van dien aard, dat wij meer dan ooit twijfelen aan eene vredelievende schikking. Trouwens wij hebben nimmer deze hoop kunnen koesteren. Het schijnt dat het engelsch ministerie en de engelsche natie beginnen te begrijpen, dat zij beide door den geslepen *Talleyrand* om den tuin zijn geleid, en zelfs zou de Meester der diplomatie eenigzins huiverig zijn naar Engeland terug te keeren, alvorens bij eenige meerdere zekerheid had omtrent de zamenstelling van het huis der gemeenten. Vrij algemeen dacht men in Engeland, dat de reform-bill wel eene tegenovergestelde uitwerking kon hebben van hetgeen de wighs daarvan verwacht hadden. Het fransche ministerie, met der daad door *Talleyrand* geleid, ziet een onweder aan de overzijde van het kanaal broeijen, dat wel eens niet gunstig voor hetzelve kon losbarsten. In die onzekerheid en onder begunstiging van het *statu quo*, neemt het zijne maatregelen: Belgie is reeds genoegzaam half bij Frankrijk ingelijfd, het zal hierdoor Pruissen zoeken te overvleugelen en de positie van de Nethen in te nemen; een gedeelte der quasi-belgische armee zou dan bestemd worden, om, voornit die positie, Holland in *échec* te houden; de reis van den franschen kolonel *Paixhans* moet met dit een en ander in verband hebben gestaan. Het fransch ministerie, of liever de dubbelzinnige *Talleyrand*, zoekt inmiddels Rusland te strelen en zijne plannen ongemerkt uit te werken. Niet dat Frankrijk direct den oorlog zoekt; het wil zich slechts in eene zoodanige stelling plaatsen, dat het de voordeelen van twee à drie groote overwinningen, nog zonder slag geleverd te hebben, reeds in bezit heeft. Had het Nederlandsche gouvernement minder veerkracht betoond, (zoo als wij reden hebben te veronderstellen, dat het nu onlangs weer in de gelegenheid is geweest te kunnen aan den dag leggen) dan waren de geheime oogmerken van Frankrijk nog meer begunstigd geweest. Die geestkracht, echter, heeft naar alle waarschijnlijkheid de naderende crisis doen zijpen. Gewigtige gebeurtenissen staan derhalve voor de deur. Belgie zal eene partij moeten kiezen, en van deze keuze zal onvermijdelijk de beslissing van vele twijfelachtige zaken afhangen. Wij gelooven voor het overige niet, dat Holland zich in het initiatief zal stellen, maar wel, dat hetzelve alles zou aanwenden om Belgie te voorkomen, zoo deze dat initiatief beproeven wilde: onze stelling is, gepaard met den moed onzer strijders en de geestdrift die de natie bezielt, wij durven bijna zeggen, onverwinlijk; er is *water* in voorraad en voor het *vuur* is en wordt [illegible] gezorgd; getrouw aan de spreuk onzer vaderen voelen wij ons door eendragt sterk, en zien wij met vertrouwen de toekomst te gemoet.

— De *Staats-Courant* behelst heden morgen enkel het volgend berigt:

» Volgens berigt, heden uit de citadel van Antwerpen ingekomen, had de generaal *Chassé* nog geen antwoord ontvangen op zijnen in ons vorig nommer medegedeelden brief aan den kolonel *Buzen*, doch waren er geene werkzaamheden hoegenaamd bij den vijand waargenomen."

— Dingsdagen achtend is te Rotterdam met eene godsdienstige feestviering de eerste steen gelegd van de nieuwe roomsch katholijke kerk der gemeente op den Steiger, ter plaatse, waar de vorige kerk heeft gestaan. De menigte menschen, die zamengevloeid was, getuigde van de belangstelling in deze plegtigheid, welke ook door commissien uit de stedelijke regering, de [illegible] magt, de kamer van koophandel en de hooge burgerlijke en militaire overheden bijgewoond werd. Na het leggen van den steen is in de Noodkerk eene [illegible] Mis gevierd en een *Te Deum* gezongen, in het bijzijn van eene aanzienlijke schare en ook van bovengenoemde autoriteiten.

— Uit Maastricht wordt ons gemeld, dat door het garnizoen en eenige ingezetenen voor meer dan 5000 exemplaren ingeteekend zijn op de uit te geven *dicht- en proza-stukjes*, door den heer kapitein der artillerie *Frankamp* verzameld, waardoor, na aftrek der kosten van drukken enz., ten voordeele der ongelukkigen, voor wien deze inteekening heeft plaats gehad, eene som van ƒ 426,40 in kas blijft.

— Het *Journal d'Anvers* vermeldt, dat er op het Vlaamsche Hoofd eene soort van tent, met twee Hollandsche vlaggen prijkende, opgeslagen is, waarin, voor zoo ver men zien kon, een troep koordendansers voorstellingen zonden geven, tot vermaak [illegible] ming van het garnizoen en van de inwoners.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den September.

Het *Memorial* wil het doen voorkomen dat de reis des generaals *Desprez*, gisteren naar Antwerpen gedaan, enkel eene inspectie-reis zou zijn geweest, en daartoe geen aanleiding gegeven hebben, zoo als *l'Independant* in een postcriptum gezegd had, van wegen den generaal *Chassé*, ter gelegenheid van nieuw aangelegde fortificatie-werken gedane reclamatien; welk berigt trouwens door *l'Emancipation (zie hier boven)* heden bevestigd wordt.

— *l'Emancipation* blijft verzekeren, dat, zoo al niet in het laatst dezer week, de hertog van *Orleans* toch binnen kort te Brussel gewacht wordt. Hij zou met den koning de troepen, in Kempenland gelegerd, gaan in oogenschouw nemen.

— De *Courrier* drukt zich in een artikel over de gevaren van de tegenwoordige gesteldheid, onder anderen in dezer voege uit: » Dat het bewind zich niet misleide, dat het zich niet verbeelde dat deze schijnbare gerustheid, die zoo vreemd afsteekt met de onweders die zich boven onze hoofden zamenpakken, aankondigt, dat het land reeds vooraf bereid zou zijn het lot te verduren, dat het *Foreign Office* hetzelve toedenkt. Ongetwijfeld heerscht onder deze diepe kalmte, veel matheid, veel walging, veel moedeloosheid; maar men moet er ook het uitwerksel in zien van een vast besluit, langzaam rijp geworden en koel door nagenoeg alle burgers berekend: het besluit van het land door geen staatkundigen moord te laten ombrengen. Want, [illegible] ontvlooden, zoo ooit het zelfbelang van eenigen nogmaals boven het algemeen welzijn getrokken wierd, zoo men ooit door list, bedreiging of afmatting vroeg of laat van onze gedeputeerden eene vernederende bewilliging tot nieuwe opofferingen afdwong, zoo ooit het gouvernement omtrent een der punten van het tegenwoordig geding toegaf, zoo zouden deze lafhartige concessien het verdiend lot ondergaan; die ze gedaan hadden zouden in hunne eigene vernedering hunne billijke straf vinden; weldra toch zou Belgie, zijne onafhankelijkheid, zijne revolutie en zijne bestuurders tot het niet zijn wedergekeerd, en, wij herhalen het nogmaals, omdat het onze innige overtuiging en die van het geheele land is, koning *Leopold* zou geen zes maanden meer in Belgie blijven regeren.

— Tijdens de benoeming van den generaal *Goblet* tot buitengewoon gezant naar Londen, rezen er in de kamer vrij hevige discussien of dezelve, met een bezoldigd ambt en dus in strijd met artikel 36 der constitutie, nog als lid kon beschouwd worden; dezelfde zwarigheden doen zich thans op bij de benoeming van den heer *de Brouckere* tot directeur van de munt. Het *Memorial* tracht reeds bij voorraad daarin min of meer te voorzien, door, schijnbaar zonder de kwestie te willen beslissen, het te doen voorkomen, dat men den heer *de Brouckere* als een particulier moet beschouwen, die alleen het regt hebbende muntstukken, zoo voor gouvernements rekening als voor particulieren te slaan, daarnaar beloond wordt en dus als 't ware geen bezoldigd ambt heeft.

— Uit Luik schrijft men, dat de regering dier stad een adres aan den koning zal aanbieden, om den vorst tot handhaving van de [illegible] artikelen aan te manen, en hem tevens over den staat van verschillende ministeriele [illegible] te onderhouden.

— De *Courrier* blijft, in weerwil van al het betoogde door *l'Emancipation*, [illegible] der leening van 48 millioen [illegible] onderzoek had hem doen ontdekken, dat het zoo hooggeroemde cijfer van 79 pCt., 't welk de ministeriele bladen, bij name *l'Emancipation* met zooveel ophef aangekondigd hadden, der schatkist nog niet eens 75, maar slecht 73 pCt. zou aanbrengen. De berekening kon ieder gemakkelijk maken, wanneer men slechts wist, dat onder de 79 pCt. 2½ pCt. commissie begrepen is en dat voorts de heer *Rothschild* tien maanden voor zich heeft, om de stortingen achtereenvolgens te bewerkstelligen, terwijl de intrest *der gansche 24 millioenen* hem tegen 5 pCt., van af den 1sten Mei laatstleden gerekend, te goed gedaan wordt.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 12den September.

Den 30 augustus verscheen de hofraad *Welcher* voor het hofgerigt te Freiburg, wegens een tegen hem, door het Badensche ministerie tegen hem begonnen regtsgeding, voor een artikel in den *Freisinnige*. De verdediger van den beschuldigde verlangde openbare behandeling; het hofgerigt besliste voor behandeling in het geheim. De beslissing is aan het opperhofgerigt verbleven.

Te Kassel is de keus van nieuwe afgevaardigden voor de aanstaande vernieuwing des landdags, welke door deszelfs ontbinding, in zijne werkzaamheden gestoord is, de zaak, welke de algemeene belangstelling het meest gaande houdt.

— De Turksche berigten uit Bosnie onder Serajewo, den 29sten Julij, komen op het volgende neder: In den nacht van 25 op 26 waren veertig hoofden der oproerigen gevangen en onder sterke bedekking bij den grootvizier gebragt. Vele andere bevinden zich nog gevankelijk te Serajewo. Men gelooft dat de grootvizier, die zich nog bestendig met zijn leger van 60,000 man tusschen Vusitrin en Mitroviza, acht uren van Novi Bazar gelegerd is, niet naar Bosnie wil gaan, voor dat hij alle hoofden der rebellen in zijne magt bekomen heeft. — Terwijl den beruchten *Hassan*-Aga Pendey zijn verraderlijk voornemen, om den kiaja des viziers van Bosnie gevangen te nemen, niet gelukte, wordt hij nu zelf door den kiaja meer en meer ingesloten en in 't naauw gebragt; en, uithoofde van den gevaarlijken toestand, waarin hij zich bevindt, door zijne aanhangers verlaten. Latere berigten houden zelfs in dat deze woeste rebel, wiens kasteel aan de Croatische militaire grenzen ligt, eindelijk in handen van zijnen regtmatigen opperheer gevallen is. Dit berigt zal den bewoners dezer landstreken hoogst aangenaam zijn, daar deze woesteling met zijne rooverbenden, gedurende veertig jaren de wegen onveilig maakte. Bijzonder is zijn rooverachtige inval in Gotschee en Breitenau in geheugen, waarbij hij niet alleen een aanzienlijken buit maakte, maar ook zelfs het leven der bewoners niet spaarde.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 11den September.

Ons gouvernement moet gewigtige depeches aan het kabinet van Pruissen hebben gezonden. De stoomboot *Fire Fly* heeft van Dover drie boodschappers van staat voor het vaste land overgebragt, die in last hebben, dag en nacht, zonder eenig oponthoud, door te reizen, tot dat zij lord *Minto*, den nieuw benoemden en reeds vertrokken Britschen gezant bij het hof van Berlijn, hebben ingehaald. (Men weet dat deze couriers Brussel zijn door gekomen, en ook depeches aan sir *R. Adair* hebben overhandigd.)

— Onze dagbladen deelen bij voortduring vele bijzonderheden en redeneringen mede, wegens het onderzoek in de zaak van de bank. De commissie uit het Lagerhuis, die met dat onderzoek is belast geweest, heeft gemeend op geen der voorgestelde punten een beslissend antwoord te moeten geven, maar haar geheel verslag aan het huis te onderwerpen. Als slotsom van hetzelve zegt zij: » Niemand, die dit verslag leest, zal twijfelen aan de middelen, welke de bank van Engeland ruimschoots heeft, om aan al hare verbindtenissen te voldoen, en aan het hoog vertrouwen, hetwelk zij altijd bezeten heeft, en dat zij nog steeds waardig is; want het blijkt, dat, benevens het *surplus*, hetwelk in handen der bank zelve blijft, ten bedrage van 2,880,000 pond st., het kapitaal, waarvan interest aan de bezitters wordt betaald, en waarvoor de staat de schuldenaar der bank is; 14,553,000 pond. sterl. beloopt, hetgeen eene som van 17,433,000 pond. sterl. boven al hare verpligtingen (*liabilities*) uitmaakt."

— Naar de geloofwaardigste berigten alhier uit Belgie ontvangen, bleef het bestuur van *Leopold* altijd tot inwilligingen gezind, maar drong de oppositie-partij derwijze op de 24 artikelen, met name op de zoogenaamde vrije vaart der Schelde aan, dat men denkelijk aan [illegible] inzigten heerschte er veel ontevredenheid onder de belgische troepen aan de grenzen, bijzonder over de slechte kwartieren, en over het aantal fransche officieren, die dezelve aanvoerden. Bij de minste beweging, zouden deze troepen hunne bevelhebbers verlaten. Over het geheel, schijnen de officieren in belgische dienst meest carlisten te zijn, die *Soult* niet raadzaam vond te bezigen.

— Men leest in den *Courier*: » De meerdere diplomatische wellevendheden, welke, naar de Fransche bladen berigten, korteling tusschen de hoven van Frankrijk en Rusland hebben plaats gegrepen, heeft tot de zonderlinge veronderstelling aanleiding gegeven, dat er eenige vermindering had plaats gevonden in de overeenstemming welke gelukkig heeft bestaan, en, zoo te hopen is, nog onverflaauwd bestaat tusschen Frankrijk en Engeland. De *Standard* van zaturdag ll. herhaalt dit gerucht, en onder het opschrift van » expresse uit Parijs" spreekt hij van » eene ontevredenheid van het Fransch gouvernement over Engeland, en een verondersteld verbond met Frankrijk."

» Bestond er werkelijk grond voor deze geruchten, waarmede wij ons tot ons tot ons leedwezen bezig houden, dan zou ieder die er belang in stelt, dat de rust, welke tegenwoordig, over het algemeen, (?) in Europa heerscht, behouden blijve, reden hebben zich ten diepste te bedroeven. Het wordt algemeen gevoeld, dat de staatkundige en maatschappelijke overeenkomst, welke, tot beider nut, Frankrijk en Engeland tot een belang zamenknoopte voornamelijk het middel is geweest om die onrustige werkkrachten in toom te houden, welke in zoo ruime mate rondom hen aanwezig zijn, en dreigen in een algemeenen oorlog uit te breken.

Maar wij willen geen belang hechten aan deze treurige geruchten; en wij spreken van dezelve meer om de gelegenheid te hebben, ten einde onze gevoelens uit te drukken, met opzigt tot de nadeelen, welke te voorzien zijn van eenig ernstig misverstand tusschen de twee landen, dan wel uithoofde wij de mogelijkheid hiervan aannemen. Het is zoo kennelijk Frankrijks staatkundig de banden, welke hetzelve aan Engeland binden, eer toe te halen, dan te verzwakken; Frankrijk is zoo sterk door de vereeniging, en, betrekkelijk, en onder de tegenwoordige omstandigheden op het vaste land, zoo zwak zonder dezelve; het is tevens zoo geheel het belang den vrede van Europa te handhaven, welken zijn [illegible] zelfs vereeniging met Frankrijk, kan bevelen, dat het naauwelijks mogelijk is eene breuk te veronderstellen tusschen twee staten, die er zoo groot belang bij hebben ten innigste verbonden te blijven. Vereenigd — kunnen Engeland en Frankrijk der wereld de wet geven; en hunne overwegende magt zou waarschijnlijk worden aangewend voor het behoud van den algemeenen vrede, welke het hun belang en staatkunde medebrengt te behouden, en welker zegeningen alle natien, die onder hun bereik zijn, zullen genieten. Maar afgescheiden — hetzij door afgunst, hetzij door zuivere oorzaak, door verdenking of zelfstandigheid van gedrag, of door eene of andere ware of vermeende grond van beleediging, — en Europa zou, van het eene einde tot het andere, blootgesteld zijn aan al de ijsselijkheden van een krijg, welks afloop niemand kan voorzien, maar welks onmetelijke nadeelen den stoutsten denker doet terug deinzen."

(Bij de lezing van dit artikel doen zich verscheidene beschouwingen aan den geest voor, van welke wij de voornaamste even aanstippen; het overwigt van het *belang*, waardoor thans om den vrede twee natien verbonden zijn, welke vroeger door hunne vijandschap bijkans de geheele wereld in het harnas joegen; de mogelijkheid, intusschen, van eene breuk, om eene der vele door den *Courrier* opgenoemde redenen; de weldadige inzigten bij het behoud der vredes, maar tevens de onregtvaardigheid om, voor dat behoud, een geheelen staat, die daarvoor de grootste opofferingen gebragt heeft en nog brengt, uit het oog te verliezen. Deze laatste aanmerking zij een Noord-Nederlander geoorloofd.)

— Heden zijn de 3 pCt. geconsolid. 84⅞.

E E N D R O O M.

Hoog zweefde ik op het gevleugeld ros van *Ariosto* over de wolken heen. De aarde rolde onder mijne voeten, even als eene zwangere bom, gevuld met vulkanische stof, door brandende lont driemaal omwenden, het buitgat als een krater open. Zwavelreuk vervulde de dampkringslucht, de wolken schenen uit kruiddampen te zamengesteld. De geheele hemel flikkerde als een vuur-luchtverschijnsel, en in den schijn van het Noorderlicht, zag ik myriaden gevleugelde zielen en zieltjes, die als ongehoorde groote bijenzwermen van de aarde opvlogen. Hun gegons had veel van het geluid eener stormachtige zee, en duidelijk hoorde ik het *refrain*: Ab omni male, libera nos domine!

Aan mijne zijde vormde zich uit lucht en nevel eene reuzengestalte met dekenvleugelen, eene vreesselijke zeis in de handen. Het was de dood.

» Ik ben een oudheidkenner," zeide hij, » zit vast op uw ros, dan wil ik uw geleider in deze hemelstreken zijn."

Hij beroerde daarop mijne oogen, mij gelastende opwaarts ten hemel te zien.

Daar zag ik dat het *geheel-al* in strijd lag en alle orde van zaken door elkander wierp om de *oorspronkelijke liberale chaos*, wederom voor den dag te brengen. De zon — de lieve zon — stond naakt aan den oceaan van het *al*, wierp haar vuurbollen in den onafmeetbaren vloed, welke ziedend opbruischte, en de twaalf hemelteekenen vielen ter neder, zoodat de *schutter*, de *maagd*, *steenbok*, *kreeft*, *waterman*, *schorpioen*, *visschen*, en *tweelingen*, door elkander heen lagen, en de *groote beer* op den *wagen*, en de *wagen* op het *zevengesternte*, en het *zevengesternte* op den *melkweg* viel, die daarop vloeibaar werd, het geheele firmament overvloeide en alle hemelligchamen *melkbaarden* aanzette.

De *vaste sterren* zagen er het verschrikkelijkste uit, dewijl zij niet beweegbaar zijn, zoo drong de kramp hun het bloed in het aangezigt, waarop zij de oogen verschrikkelijk begonnen te verdraaijen, en het rood en wit in de plaats van de ster te voorschijn kwam; tegelijk knarsten zij op de tanden en draaiden zich met geweld om hunne assen.

De *kometen* (staartsterren) die vroeger reeds rondvlogen, kwamen elkander in het haar, en sleepten zich aan hare eigene staarten door de lucht, zoolang tot zij alle haren verloren hadden. Verscheidene droegen echter paruiken en valsche krullen; deze maakten het even als de menschen en wierpen ze toornig elkander naar het hoofd.

De *planeten* gedroegen zich, als wezens met rede en liefde tot orde begaafd, het verstandigste.

Jupiter trad onder hen voor en sprak: » Eerwaarde collega's en collegaatjes, ik moet u doen opmerken, dat wij tot nu toe, allen, het *licht* van

de zon ontvingen, die, zoo als gij. gezien hebt, uit caprice, haar klein eintje uitgeblazen heeft. Met de maan kunnen wij ons niet behelpen, daar deze [illegible] geeft, [illegible]

Daarop riep *Pallas*: „Papa, ik weet een middel dat ons redden kan!"

„Ik ook," riep *Mars*, „laat mij op de rebellen inhouwen!"

Venus greep dadelijk den degen van haar gemaal, zeggende: „Wanneer gij, snorbaart, zoo vermetel durft wezen, dan doorsteek ik u en laat mijne jongens [illegible] gij [illegible], even als bij Troja; weet gij dan niet, dat het *geweld* niet meer in deze tijden regeert?"

„Mijne kleine heeft regt," sprak *Jupiter*, „wij zullen onze verstandige dochter aanhooren, zij heeft voorzeker eenen beteren voorslag te doen!"

Pallas sprak: „De zaak ligt er toe, en de zon heeft hare heerschappij [illegible], daar zij [illegible], in hare uitdeeling van ongelijkmatige hitte en koude, geweld heeft; aan de eene zijde der aarde, verbrandde zij de menschen tot *mooren*, terwijl zij ze aan de andere zijde tot *laplanders* verstijven deed, en alleen in de *gematigde* hemelstreken een juist midden [illegible] liet bestaan. Onze pligt is het een nieuw opperhoofd te kiezen, dat ons behoorlijk zoo licht, en overeenstemt met de regten der rede en der natuur."

„Mijn kind, gij spreekt als eene godspraak," riep *Jupiter*, en streek zich [illegible]: „Zeg ons nu wie of het *nieuwe licht* zijn zal."

„Papa," antwoordde deze, „gij zijt de oudste aan den hemel, en hebt de meesten onder ons voortgebragt, ik sla u als *licht-ster*, voor de overigen, voor. Spreekt, gij alle mijne broeders en zusters, of gij mijne keuze billijkt?"

Uranus knikte met het hoofd.

Juno zeide: „Hij is mijn man, en als hij koning wordt, dan word ik koningin!"

Venus sprak in denzelfden zin, omdat zij haren invloed kende.

Saturnus dacht: ik ben zijn vader!

Mars: Ik ben zijn schoonzoon en wordt misschien veldmaarschalk.

Ceres stemde, uit liefde voor den vrede, toe.

Herschel, Benjamin (?) mijnde, had geene stem.

Mercurius was de laatste, en vroeg verloofd te worden, om voor allen de tol- en handel-monopolie te mogen uitoefenen. Dit werd toegestaan.

Jupiter werd tot koning der planeten verheven en met den purpermantel der zon bekleed. Hij nam zijn troon in, omgeven door de grooten zijns rijks en de trawanten der aarde *Saturnus* en *Uranus*, die in het zilver gekleed waren, en .... gaf eene nieuwe *constitutie* en eene *magna charta*, waarin geschreven afond: „EMANCIPATIE VAN HET HEEL-AL."

Langer liet mij de dood met zijne drakenvleugels en zeis de *omwenteling* niet aanzien: „Gij zaagt het begin en het einde," zeide hij, „dit zij u genoeg, om er eene beeldtenis van te ontwerpen. Daal neder op aarde en schrijf wat gij gezien hebt."

Als hij dit gezegd had roerde hij mijne oogen aan, en alles was verdwenen. Ik zat nog altijd op mijn ros, en zweefde nog steeds over de wolken hoog boven de aarde, die nog altijd naar eene vulkanische bom geleek, doch niet meer rookte noch zwavellucht van zich afgaf. De lont welke ze vroeger omgaf, was een slang geworden, die zich om de aarde kronkelde.

„*Dit is de ahalever*," zeide de geest. De goden hebben dit, in de plaats der brandende lont, gesteld, om de aarde tegen het verderf te hoeden. WAT DE SLANG VERSCHOONT, ZAL EENEN GROOTEN TIJD BELEVEN. — DE WEDERGEBOORTE VAN HET MENSCHENGESLACHT.

De dood sprak het uit en loste zich weder in lucht en nevel op.

Ik echter ontwaakte, en leidde angstig mijne hand aan het voorhoofd. Het hoofd gloeide mij.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 14 September 1832.

		gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	f $43\frac{1}{2}$ à 44	$43\frac{3}{4}$
Uitgestelde schuld.	- [illegible] à 1	
Kansbiljetten.	- 16 à $16\frac{3}{4}$	$16\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- $73\frac{1}{4}$ à $73\frac{3}{4}$	$73\frac{3}{4}$
Idem idem, $3\frac{1}{2}$ pCt.	- $57\frac{3}{4}$ à $58\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{8}$
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 91 à $91\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{8}$
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- 96 à $96\frac{1}{8}$	$96\frac{3}{8}$
Nieuwe idem 1832 à 5 pCt.	- $88\frac{1}{2}$ à $89\frac{1}{4}$	$89\frac{1}{8}$
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99 à $99\frac{1}{4}$	$99\frac{1}{4}$
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- $85\frac{3}{4}$ à $86\frac{1}{4}$	86
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- $69\frac{1}{4}$ à $69\frac{3}{8}$	$69\frac{1}{2}$
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- $96\frac{1}{4}$ à $96\frac{5}{8}$	$96\frac{1}{2}$
Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pCt.	- $98\frac{1}{4}$ à $98\frac{3}{4}$	$98\frac{1}{2}$
SPANJE, Certific. dito, 5 pCt.	- $51\frac{3}{4}$ à $52\frac{1}{4}$	$52\frac{1}{8}$
Dezelfde 3 pCt.	- $30\frac{1}{2}$ à $30\frac{3}{4}$	$30\frac{5}{8}$
Uitgestelde schuld.	- $7\frac{1}{2}$ à $7\frac{3}{4}$	$7\frac{5}{8}$

* * Getrouwd:

J. H. HEEREMAN,

en

S. H. MANSFELDT.

Breda, 13 *September* 1832.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

VERPACHTING VAN LANDERIJEN.

De Agent van het Domein te *Breda*, zal, op Woensdag den 19 September 1832, 's morgens om 10 ure, ten huize en herberge van P. DIELEMANS in den *Bloemkool* te *Prinsenhage* en ten overstaan van den heer Burgemeester dier gemeente voor den tijd van vijf jaar publiek verpachten:

Eenige perceelen BOUW- en WEILANDEN, gelegen in de gemeenten *Prinsenhage*, *Zundert*, *Rijsbergen*, *Teteringen* en *Princenhage*, breeder bij biljetten omschreven.

De kondities van inpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Agent. Zijnde nadere informatiën te bekomen bij de respective Plantage-meesters in de Domeiniale Bosschen.

Breda, den 1 *September* 1832.

De Agent voornoemd,
MULDERS.

* * Men verlangt een LOOIJERS-KNECHT, zijn Werk behoorlijk kennende, niet geheel onkundig in de *Touwerij*, en van geen te ver gevorderden leeftijd; alsmede een aankomenden LOOIJERS-KNECHT, het Kiet- en Strijkboomwerk reeds verstaande, wiens ordentlijk en eerlijk gedrag navraag kan lijden, op vast werk, tegen een, naar bekwaamheid geregeld goed loon. Die daarop reflecteren, adresseren zich, met franco brieven, en opgave van kunde en loopbaan, aan de Leerlooijerij, op de Heerengracht, M 14, te *Middelburg* in *Zeeland*.

* * Op Vrijdag 21 September 1832, PUBLIEKE VERKOOPING ten huize van den Heere G. VERREPT, in de Veemarktstraat, van eenen zeer zindelijken INBOEDEL, bestaande in Meubelen, Bedden enz.; benevens eene partij Champagne, Bourgogne, Spaansche en andere oude fijne WIJNEN. Daags te voren te zien.

VERKOOPING

VAN

VASTE GOEDEREN EN REGTEN,

Nagelaten door den Heer Mr. A. VAN BLEIJSWIJK.

Op Donderdag den 4 October 1832, zal te *Heusden*, Provincie Noord-Braband in het Logement het *Wapen van Amsterdam* tot eene inzetting geveild en 14 dagen daarna definitief worden verkocht.

De HEERLIJKHEDEN van *Eethen* en *Meeuwen* en *Babelonienbroek*, met alle de Regten en voordeelen, Jagt en Visscherij daaraan behoorende.

Een KASTEEL met deszelfs Neerhuizingen en verdere betimmeringen, omringd door Grachten, Cingels, Dreven en Houtgewassen, Boomgaarden en Tuinen, met ongeveer 18 Bunders extra goed WELLAND, rondom hetzelve gelegen in de gemeente van *Meeuwen* voornoemd, kanton *Heusden*, Provincie Noord-Braband.

Een STEENEN KOORN-WINDMOLEN en MOLENAARS-WONING, staande binnen gemelde gemeente, nog ongeveer 70 Bunders BOUW- en WEILANDEN in diverse kampen, gelegen in de gemeenten van *Meeuwen*, *Eethen*, *Dussen*, *Babelonienbroek* en *Uitwijk*.

Eindelijk vijf Blokken TIEND te *Meeuwen*, *Eethen* en *Wijk*, welke gedurende de laatste 10 jaren gemiddeld genomen, hebben opgebragt ruim f 500 's jaars.

Een en ander bij Biljetten nader gespecificeerd.

De veilingen zullen beginnen des namiddags ten 4 uren precies.

Onderrigtingen omtrent de conditien, zijn te bekomen bij de heeren VREEDE en TIEBENS te *Heusden* en bij den Notaris MIDDELKOOP te *Dussen*.

Aanwijzing der goederen te *Meeuwen*, *Eethen*, *Dussen en Broek* gelegen, op het Kasteel, en van die te *Uitwijk* bij HENDRIK NIEUWENHUIJSEN op de Steenenheul.

* * Een HUIS, TUIN, KOETSHUIS en STALLING te Huur. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

HOLLANDSCHE POSTWAGEN ONDERNEMING
CONCORDIA.

NIEUWE DIENST.

Van ZWOLLE door MEPPEL, DIEVERSEBRUG, SMILDE, ASSEN, VRIES en HAREN naar GRONINGEN, *vice versa*.

De ONDERNEMERS der Postwagen Ondernemingen *Concordia*, aan hunne bestaande diensten, uitbreiding willende geven, zijn op den gunstigen bijval, die zij van het geëerd Publiek voor binnen onlangs in werking gebragte dienst tusschen *Zwolle* en *Leeuwarden*, mogen ondervinden, bedacht geweest ook eene dienst tusschen ZWOLLE en GRONINGEN daar te stellen, en alzoo in het ongerief van communicatie tusschen drie provinciën *Overijssel*, *Drenthe* en *Groningen*, op eene, zoo zij vertrouwen, doelmatige wijze te voorzien; berigten het geëerd Publiek, dat zij, te beginnen met *Zaturdag den* 15 *September* 1832, en driemaal 's weeks eene DILLIGENCE zullen laten rijden, te weten van *Zwolle* des *Maandags*, *Woensdags* en *Zaturdags*, des morgens om 10 ure, en van *Groningen* des *Dingsdags*, *Vrijdags* en *Zondags*, des morgens om 8 ure, om op genoemde dagen, zoo wel te *Groningen* als te *Zwolle* des Avonds aan te komen.

Deze dienst stelt het reizend publiek in de gelegenheid, om met de bestaande diensten van *Zutphen*, *Deventer* en *Kampen*, op dezelfde dagen, des avonds te *Groningen* te kunnen zijn, en correspondeert met *Twenthe*, *Gelderland*, geheel *Zuid-* en *Noord-Holland*, alsmede op *Cleef*, *Aken* en *Noord-Duitschland*, *vice versa*.

Met in achtneming der handels belangen, zullen de vrachten zeer modiek worden gesteld, en de Ondernemers zullen geene moeite sparen, om zoo door zorg als accuratesse voor deze nieuwe dienst, ook die gunst en dat vertrouwen zich trachten waardig te maken, hetwelk zij bij hunne reeds bestaande diensten zoo blijkbaar ondervinden.

De voornaamste Kantoren zijn te *Zwolle* bij D. W. DIEPENHEIM, *in het Hof van Holland*; te *Meppel* bij R. KETEL, *Paarden Posterij*; te *Assen* bij W. HUISINK, *Paarden Posterij* en te *Groningen* bij de Wed. J. A. BUSSING *in den Doelen*.

De Ondernemers voornoemd,
LOUIS VERMEULEN, *te Utrecht*,
W. en A. VISSCHER, *te Zwolle*, en
R. KETEL, *te Meppel*.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.